

УДК 687.01:687.112]:82”196/197”

ВПЛИВ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ НА СТИЛЬОВІ РІШЕННЯ У ЧОЛОВІЧОМУ КОСТЮМУ В 1960-1970 РР.

ЧУБОТІНА Ірина, ПЕНЧУК Олександра

Київський національний університет культури і мистецтва, Україна

Надано результати дослідження впливу художньої літератури на чоловічий костюм у 1960-1970-х рр. Метою роботи було визначення внеску літературної творчості означеного періоду в стильові рішення чоловічого одягу, які залишаються актуальними і досі. В ході дослідження були охарактеризовані та класифіковані основні літературні напрямки, які суттєво вплинули на модні течії чоловічого костюма.

Ключові слова: *дизайн, художня література, чоловічий костюм 1960-1970-х рр., сучасна мода, стильові рішення*

ВСТУП

Одним з актуальних наразі шляхів розвитку мистецтва є взаємопроникнення різних галузей. Так, суттєвий вплив на модну царину надали твори художньої літератури. В 1960-1970 рр. завдячуючи цій співпраці було закладено підґрунтя для формування більшості стильових напрямків в сучасній чоловічій моді.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою даної роботи є виявлення впливу літератури на чоловічий одяг протягом 1960-1970-х рр., аналіз літератури як поштовху для художньо-стильового розгалуження чоловічого гардеробу, який залишається актуальним і досі.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Взаємодією двох галузей мистецтва в 60-70-х рр. ХХ ст. цікавилася небагато дослідників. При цьому вони торкалися лише побіжно означеного періоду. Так, взаємозв'язок між літературою та модою описувала письменниця Е. Хенвуд в роботі «Mode & Littérature. Une liaison inspirante» (2013) та fashion-журналіст Т. Ньюман в збірнику «Легендарные писатели и одежда, которую они носили» (2017).

Досліджуючи костюм означеного періоду можна спостерігати суттєвий вплив на нього з боку художньої літератури. Ще з кінця другої світової війни на фоні активізації самосвідомості та гуманістичної направленості соціуму спостерігається сплеск зацікавленості мистецтвом та зокрема літературною діяльністю. Новітні течії в літературі породжують героїв, якими стають як самі літературні образи,

так і їх автори. Письменники уособлюють в собі сподівання нового покоління. В свою чергу, на межі 1950-1960-х рр. роль костюма в суспільному житті суттєво збільшується. Одяг надає можливість для демонстрації своїх переконань. Ще з кінця 1950-х рр. активну участь в житті суспільства бере молодь, яка вимагає права волевиявлення в усіх галузях. Молодіжна культура, для якої мода стає декларативною, знаходиться в центрі уваги письменників нового часу. Чоловіча мода в свою чергу відповідає на зацікавленість новітніми літературними тенденціями і формується в руслі нових віянь.

Екзистенціальна література з її самозаглибленням і самоспостереженням інспірує образ філософа-одинака. А. Моравія в романі «Нудьга» (1960) підкреслює вишуканий смак та аристократизм головного героя і надає скрупульозні описи одягу та побуту. Екзистенціалізмом захоплюються англійські модs, одна з молодіжних течій, що вирізняється елегантністю і виразним мінімалізмом [1].

Зародження конфлікту між старим та новим поколінням, гендерні та вікові зміни в чоловічих образах знаходять відображення в романах Ф. Саган та С. Жапрізо. З середини 1960-х рр. іде поступова демократизація легкої промисловості, що було зумовлено активізацією молоді та соціальними змінами. В новелі «Виграші» (1960) Х. Кортасар досліджує наростаючі протиріччя між шарами суспільства. Революційний дух молоді гостро відчуває Е. Берджес, автор «Механічного апельсину» (1962), образ головного героя в якому стає культовим для молоді шестидесятих.

Засадою для виникнення феномену «антимода», з її деструкцією та зневагою до суспільної думки, стає бунтарська філософія К. Кізі та Г. Томпсона. Автори Р. Бредбері, С. Лем, брати Стругацькі, А. Кларк вибудовують нову фантастику, що не тільки зображує перспективи науково-технічного прогресу, а й концентрується на глибоких проблемах людини. Фантастична література існувала і раніше, але ніколи вона не знаходила такого відклику в моді. Космічні досягнення та їх філософсько-гуманістичне переосмислення надихають модельєрів А. Куррежа, П. Кардена, П. Рабанна.

Вулф Т. у книзі «Електропрохолоджувальний кислотний тест» (1968) окреслює маніфест руху хіпі. На цей рух з іншого боку впливає Дж. Р. Р. Толкін, автор класичних фентезі-романів, які в 1960-і рр., після американського видання «Володарю перстнів» спричиняють справжній бум. Атмосфера його роману впливає також на історично-романтичні ноти в чоловічих образах на початку 1970-х рр. Кінець 1960-1970-х рр. в літературі – це переосмислення військових подій та їх наслідків. Друга світова війна, змальована в романах Дж. Хеллера (США), Ю. Бондарева та В. Бикова (СРСР), воєнні конфлікти в Алжирі, В'єтнамі та Кореї, відображені письменниками, своєрідно вплинули на модні тенденції: одяг в стилях сафарі і мілітарі підкорюють світ моди в 1970-х рр. [2].

У 1970-ті рр. набирає популярності жанр «журналістської» літератури, де в фокусі уваги сучасні знаменитості і субкультури, шоу-бізнес і злочинний світ, комуни хіпі та студентські рухи [3]. Це стає співзвучним глем-моді, а після неї диско-темі в одязі 70-х рр. XX ст. з їх яскравістю, легковажністю, тяжінню до штучності та блиску. Так, поява основних стильових рішень чоловічого одягу 1960-1970-х рр.: мінімалізм, хіпі, деконструктивізм, футуризм, мілітарі тощо, була зумовлена значною мірою завдячуючи художній літературі. Ці стильові напрями залишаються актуальними і для сьогодення.

ВИСНОВКИ

Зважаючи на вищевикладене можна констатувати, яким значним був взаємовплив між художньою літературою та модою протягом 1960-1970-х рр. Ці взаємопроникнення обох видів мистецтва збагатили не тільки модну галузь означеного періоду, а й дали поштовх для формування майже всіх стильових напрямків в сучасній чоловічій моді.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ермилова Д. Ю. История домов моды [Текст]: Учеб. пособие для высш. учебн. заведений / Д. Ю. Ермилова — М. : Издательский центр «Академия», 2003. —288 с.
2. Ласкина Е.Н. Мода 70-х. Десятилетие свободы и еkleктики / Е.Н. Ласкина – [Електронний ресурс] – Режим доступа: http://www.casual-info.ru/moda/wardrobe/168/1940/?SHOWALL_1=1
3. Толмачёв В.М. Зарубежная литература XX века [Текст]: Учеб. пособие / В.М. Толмачёв, В.Д. Седельников, Д.А. Иванов — М. : Издательский центр «Академия», 2003. —640 с.

SHUBOTINA I., PENCHUK O.

INFLUENCE OF FICTION LITERATURE ON THE STYLE SOLUTION OF MEN'S COSTUME IN 1960-1970

The given work provides the results of the research on the influence of fiction literature on a man's costume in the 1960-1970's. The aim of the work was to determine the contribution of the literary work of the designated period to the stylistic solutions of men's clothing, which are still relevant. In the process of the research there were described and classified the main literary schools which significantly influenced fashion trends for men's costume.

Key words: *design, fiction literature, man's costume in 1960-1970's, modern fashion, stylistic solutions.*